

Socioøkonomisk status

Socioøkonomisk status inddeler personer i kategorier efter deres primære indkomstkilde/aktivitet i løbet af året. Det kan fx være selvstændig, lønmodtager, arbejdsløs, studerende eller folkepensionist. I opgørelser på familieniveau anvendes den **socioøkonomiske status** for den person i familien, der har den højeste indkomst.

Danmarks Statistik tildeler hele befolkningen en socioøkonomisk status ved hjælp af oplysninger fra registre om indkomster, uddannelsesaktivitet og arbejdsløshed.

Tabel 1 **Personer over 14 år fordelt efter socioøkonomisk status. 2017**

	Antal
Selvstændige uden ansatte	131.040
Selvstændige med ansatte	29.327
Medarbejdende ægtefæller	4.463
Selvstændige i alt inkl. medarbejdende ægtefæller	164.830
Topledere	102.633
Lønmodtagere på højeste niveau	433.110
Lønmodtagere på mellem niveau	483.418
Lønmodtagere på grund niveau	859.207
Lønmodtagere i øvrigt	174.693
Lønmodtagere uden nærmere angivelse	236.209
Lønmodtagere i alt	2.289.270
Arbejdsløse	55.701
Midlertidigt ude af arbejdsstyrken	40.196
Studerende	579.806
Førtidspensionister	201.769
Folkepensionister	996.170
Efterlønsmodtagere	64.971
Kontanthjælpsmodtagere	196.503
Øvrige ude af erhverv	155.385
Alle	4.744.601

Beskrivelse af de socioøkonomiske grupper

Lønmodtagerne Lønmodtagere er personer, der har lønindkomst som hovedindkomstkilde.

Lønmodtagere opdeles efter deres arbejdsfunktion (**DISCO-kode**). Med udgangspunkt i denne bestemmes om de er ledere eller besidder stillinger, som kræver viden på højeste (herunder fx akademikere), mellemste og grundniveau samt øvrige (ufaglærte). *Lønmodtagere uden nærmere angivelse* er oftest personer ansat i små virksomheder, hvorfra stillingsoplysningerne ikke kendes.

Studerende betragtes kun som lønmodtagere, hvis de har fået løn for mere end 950 timer i løbet af året.

<i>Selvstændige</i>	Personer grupperes som selvstændige, hvis de har overskud af selvstændig virksomhed som deres primære indkomstkilde. De underopdeles i nogle tabeller efter antallet af ansatte. Medarbejdende ægtefæller får deres egen socioøkonomiske gruppe.
<i>Studerende</i>	Begrebet dækker alle, som har været i gang med en uddannelse tre måneder i løbet af året eller er tilmeldt en uddannelsesinstitution pr. 1. oktober. Kun hvis den studerende har fået løn for 950 timers arbejde eller derover omgrupperes personen til lønmodtager.
<i>Arbejdsløse</i>	I indkomststatistikken er arbejdsløse personer, der har været meldt ledige i et jobcenter mere end halvdelen af året. Denne gruppe betegnes også nettoledige.
<i>Midlertidigt ude af arbejdsstyrken</i>	Personer, der hverken er kategoriseret som arbejdsløse eller studerende, og hvis væsentligste indkomst er sygedagpenge, barseldagpenge eller andre godtgørelser for midlertidigt fravær fra job, betegnes som midlertidigt ude af arbejdsstyrken.
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>	Kontanthjælpsmodtagere er personer, hvis væsentligste indkomstkilde er kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp, og som ikke er hverken arbejdsløse eller studerende.
<i>Pensionister</i>	Førtidspensionister, folkepensionister og efterlønsmodtagere er personer, hvis væsentligste indkomst stammer fra en af de tre nævnte typer af pensioner. Pensionister med erhvervsindkomst grupperes som selvstændige eller lønmodtagere, hvis erhvervsindkomsten er større end pensionen.
<i>Børn</i>	Personer under 15 år kategoriseres som børn.
<i>Øvrige ude af erhverv</i>	Øvrige ude af erhverv omfatter primært personer, som lever af egen opsparing, bliver forsørget af andre eller ikke har noget forsørgelsesgrundlag. Gruppen består af personer, der ikke falder ind under de øvrige kategorier eller ikke har nogen indkomstype, der overstiger et minimumsbeløb på 59.272 kr. i 2017. Beløbet korrigeres for inflation.

Vær opmærksom på

Flere versioner af socioøkonomisk status Det er ikke kun indkomststatistikken, der laver en socioøkonomisk status. Socioøkonomisk status opgøres ikke ens på tværs af statistikker.

I Arbejdskraftundersøgelsen (AKU/LFS) og Levevilkårsundersøgelsen (SILC), som er spørgeskemaundersøgelser, er det respondenterne selv, der angiver deres socioøkonomiske status på interviewtidspunktet. I den Registerbaserede Arbejdsmarkeds Statistik (RAS) fastsættes den socioøkonomiske status med udgangspunkt i status ultimo november. De forskellige tilgange giver lidt forskellige resultater.

Anvendelse Den socioøkonomiske status, som laves i forbindelse med indkomststatistikken, er beregnet til brug for statistikker, der dækker hele året.

Konsistens over tid Der kan være ganske markante udsving i arbejdsfunktionskoderne (DISCO) over tid. Det betyder, at niveauopdelingen af lønmodtagerne er behæftet med nogen usikkerhed, og udviklingen heri skal tolkes med forsigtighed.

Dokumentation

Forskere og andre, som ønsker at vide mere, kan læse mere indgående om den socioøkonomiske status i [dokumentationen](#).